

वालस्वित्यवदृषीणागणविशेषाः ॥ ७ ॥ ८ ॥ एतान्धुरूपान् क्रियावतां कर्मिणां ॥ ९ ॥ उत्तरेण उत्तरतः स्थितं ॥ १० ॥ गतिद्वयादप्यधिकमाह संतोष इति संतोषः परवैराग्यं परमं सुखं कैवल्यं ॥ ११ ॥ सातुष्टिः

स्वाध्याययज्ञसंसिद्धादृश्यं ते बहवो जनाः ॥ तपोरताश्च मुनयो येषां लोकाः सनातनाः ॥ ३ ॥ ऋषीणां समयं शश्वदेरक्षं ति धनं जय ॥ आश्रिताः सर्वधर्मज्ञा देवा
स्तान् ब्राह्मणान् विदुः ॥ ४ ॥ स्वाध्यायनिष्ठान् हि ऋषीन् ज्ञाननिष्ठांस्तथा परान् ॥ बुद्धोऽथाः संततं चापि धर्मनिष्ठान् धनं जय ॥ ५ ॥ ज्ञाननिष्ठेषु कार्याणि प्रतिष्ठाप्या
निपांडव ॥ वैखानसानां वचनं यथानो विदितं प्रभो ॥ ६ ॥ अजाश्च पृथ्व्यश्चैव सिकताश्चैव भारत ॥ अरुणाः केतवश्चैव स्वाध्यायेन दिवंगताः ॥ ७ ॥ अवाप्यैता
निकर्माणि वेदोक्तानि धनं जय ॥ दानमध्ययनं यज्ञो निग्रहश्चैव दुर्ग्रहः ॥ ८ ॥ दक्षिणेन च पंथानमर्यम्णो ये दिवंगताः ॥ एतान् क्रियावतां लोकानुक्तवान् पूर्वमप्य
हं ॥ ९ ॥ उत्तरेण तु पंथानं नियमाद्यं प्रपश्यसि ॥ एते यागवतां लोकाभांति पार्थ सनातनाः ॥ १० ॥ तत्रोत्तरांगतिं पार्थ प्रशंसंति पुराविदः ॥ संतोषो वै स्वर्गतमः संतो
षः परमं सुखं ॥ ११ ॥ तुष्टेर्न किंचित्परमं सा सम्यक्प्रतिष्ठति ॥ विनीतक्रोधहर्षस्य सततं सिद्धिरुत्तमा ॥ १२ ॥ अत्राप्युदाहरंती मां गाथां गीतां ययातिना ॥ यो
भिप्रेत्याहरेत्कामान् कूर्मो गानीव सर्वशः ॥ १३ ॥ यदा चायं न बिभेति यदा चास्मान् बिभ्यति ॥ यदानेच्छति न द्वेष्टि ब्रह्म संपद्यते तदा ॥ १४ ॥ यदान् भावं कुरुते
सर्वभूतेषु पापकं ॥ कर्मणामनसा वाचा ब्रह्म संपद्यते तदा ॥ १५ ॥ विनीतमानमोहश्च बहुसंगविवर्जितः ॥ तदात्मज्योतिषः साधो निर्वाणमुपपद्यते ॥ १६ ॥ इदं तु
शृणु मे पार्थ ब्रुवतः संयतेंद्रियः ॥ धर्ममन्ये वृत्तमन्ये धनमीहंति चापरे ॥ १७ ॥ धनहेतोर्न ईहेत तस्यानीहा गरियसी ॥ भूयान्दोषो हि वित्तस्य यश्च धर्मस्तदाश्रयः ॥
॥ १८ ॥ प्रत्यक्षमनुपश्यामि त्वमपि द्रष्टुमर्हसि ॥ वर्जनं वर्जनीयानामीह मानेन दुष्करं ॥ १९ ॥ ये वित्तमभिपद्यंते सम्यक्कंतेषु दुर्लभं ॥ द्रुत्यतः प्रैति तस्याद्भुः प्रति
कूलं यथा तथं ॥ २० ॥

परमवैराग्याभिधा उत्तमा सिद्धिः विनीतक्रोधहर्षस्य क्रोधादिजयिनः सम्यक्प्रतिष्ठति इतरस्य तु नेत्यर्थः ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ आत्मज्योतिषः आत्मज्ञस्य
निर्वाणमोक्षः ॥ १६ ॥ वृत्तं शीलं ईहंति ईहंते ॥ १७ ॥ धनहेतोः धर्माय वित्तस्यार्जने इति शेषः तदाश्रयो धर्मो यज्ञादिस्तस्मिन् अपि भूयान्दोषोऽस्ति ॥ १८ ॥ ईहमानेन धनार्थिना ॥ १९ ॥ सम्यक्कंसाधुक
र्मद्रुतः द्रोहयुक्तानेव तद्धनं प्रैति तत्त्वद्रोहानिति प्राहुः हिंसां विना धनप्राप्तिर्नास्तीत्यर्थः प्राप्तमपि यथा यथं सर्वथा प्रतिकूलं नानाभयहेतुत्वात् ॥ २० ॥